

## สรุปสาระสำคัญของการใช้รถอย่างปลอดภัยตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

เราคงต้องยอมรับว่า ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เศรษฐกิจพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เมื่อเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นก็ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในประเทศ กล่าวคือ เศรษฐกิจดี รายได้ของประชาชนก็ดีขึ้นไปด้วย เมื่อรายได้ดีความต้องการในการบริโภคสินค้าก็มากขึ้น ประกอบกับความต้องการในเรื่องของความสะดวกสบาย “รถ” จึงกลายเป็นสินค้าซึ่งเป็นที่ต้องการและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมนอกเหนือจากปัจจัย 4 ซึ่งเมื่อจำนวนยานพาหนะมากขึ้นก็กลายมาเป็นที่มาของปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหามลภาวะ ฯลฯ แม้เราจะมีกฎหมายควบคุมเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ยานพาหนะโดยเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 แต่ปัญหาเหล่านั้นก็ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุหนึ่งก็เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายอย่างถูกต้อง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้รถบนท้องถนนจำเป็นที่เราทุกคนต้องทราบและปฏิบัติตามกฎแห่งความปลอดภัยตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

ก่อนที่เราจะเรียนรู้ถึงวิธีการใช้รถอย่างปลอดภัยตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. .... เราคงต้องทราบก่อนว่ากฎหมายนี้มีขอบเขตการบังคับใช้กับรถประเภทใดบ้าง ซึ่งจากคำนิยามในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 4 (15) “รถ หมายความว่า ยานพาหนะทางบกทุกชนิด เว้นแต่รถไฟและรถราง” จากคำนิยามดังกล่าวเห็นได้ว่า นอกเหนือจากรถไฟและรถรางแล้ว รถทุกชนิด แม้แต่รถก๋วยเตี๋ยว รถขายไอศกรีม ฯลฯ ก็อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายนี้ โดยตามพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดลักษณะของการใช้รถอย่างปลอดภัยไว้ ดังนี้

### **1. ลักษณะของตัวรถ**

**1.1 ต้องเป็นรถที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรง ไม่ทำให้เกิดอันตรายหรือเสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ผู้ใช้รถ คนโดยสาร หรือประชาชน (มาตรา 6)** หากผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว โดยนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงไปใช้บนท้องถนนมีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (มาตรา 148) จะเห็นได้ว่า แม้โทษของการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 เป็นความผิดลหุโทษ แต่หากเป็นสาเหตุทำให้เกิดอุบัติเหตุแล้ว จะมีผลโยงไปถึงกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง เพราะเห็นได้ชัดเจนว่า ผู้ขับขี่รถดังกล่าวเป็นฝ่ายประมาท

คำพิพากษาฎีกาที่ 1507/2515 จำเลยขับรถยนต์ไปตามถนนหลวง รถที่จำเลยขับมีสภาพเก่าชำรุด มีอุปกรณ์ไม่ครบถ้วน และไม่มั่นคงแข็งแรง เกิดอุบัติเหตุ ล้อหน้าด้านขวาหลุดรถจำเลยแฉลบไปชนรถผู้อื่น เป็นเหตุให้คนในรถนั้นถึงแก่ความตาย ถือได้ว่าจำเลยกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

**1.2 ต้องเป็นรถที่อยู่ในสภาพที่ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นทางพอดแก่ความปลอดภัยได้ (มาตรา 8)** ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยแก่ตัวผู้ขับขี่เอง หากผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (มาตรา 148) ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้มีการออกระเบียบกรมตำรวจว่าด้วยการใช้วัสดุกรองแสงกับรถที่นำมาใช้ในทางเดินรถ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2538 โดยกำหนดให้มีระดับความเข้มของการกรองแสงที่แสงสามารถผ่านได้ร้อยละ 40

**1.3 ห้ามมิให้นำรถที่เกิดเสียงอื้ออึง หรือมีสิ่งลากถูไปบนทางเดินรถมาใช้ในทางเดินรถ (มาตรา 9)** ซึ่งผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (มาตรา 148) การฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้ เช่น การที่ผู้ขับขี่นำรถที่มีเสียงเครื่องยนต์ดังจนเกินปกติธรรมดา ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ ก็ตาม หรือการใช้รถลากเหล็กเส้น หรือเศษเหล็กไปตามทางเดินรถ ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ผู้ขับขี่รถที่ตามมาข้างหลังได้

**1.4 ต้องเป็นรถที่มีล้อเป็นยาง (มาตรา 10)** ส่วนรถที่มีล้อไม่ใช่ยางและได้รับการยกเว้นนั้นเป็นไปตามกฎกระทรวง (ฉบับที่ 1) ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2522 คือ รถสำหรับใช้ในการสงคราม หรือใช้ในราชการตำรวจซึ่งผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (มาตรา 148)

**1.5 ต้องเป็นรถที่อยู่ภายในกำหนดเกณฑ์มาตรฐานค่าวันดำ ก๊าซ และระดับเสียงของรถ (มาตรา 10 ทวิ)** เนื่องจากควันดำและระดับเสียงของรถนั้นเป็นอันตรายต่อสุขภาพ อนาถมัย หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน โดยมาตรฐานค่าควันดำ ก๊าซ และระดับเสียงของรถที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยินยอมให้นำมาใช้ในทางเดินรถได้ เป็นไปตามข้อกำหนดกรมตำรวจ ฉบับลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2536 ซึ่งผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมีโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (มาตรา 152)

## 2. ลักษณะของตัวผู้ขับขี่

**2.1 ต้องไม่ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ (มาตรา 43(1))** คือต้องไม่ขับรถในขณะที่ร่างกายไม่สมบูรณ์ มีอาการอ่อนเพลีย อาจจะเป็นเนื่องจากการเจ็บไข้ได้ป่วย หรือพักผ่อนไม่เพียงพอ หรือการรับประทานยาที่มีผลข้างเคียง เช่น ยาแก้ไอ แก้วหวัดทำให้เกิดอาการซึมและง่วงนอน หากยังฝืนขับต่อไป อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

**2.2 ต้องไม่ขับรถในขณะที่เมาสุรา หรือของมึนเมาอย่างอื่น (มาตรา 43(2))** เนื่องจากมีผลกระทบต่อจิตประสาททำให้ไม่สามารถบังคับรถได้ดังคนปกติ ผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา 43(1)(2) มีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 160)

## 3. ลักษณะการขับขี่รถ

**3.1 ต้องเปิดไฟในขณะที่ขับรถในทางในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ (มาตรา 11)** โดยเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอในที่นี้หมายรวมถึง ในเวลาพลบค่ำ หมอกลงจัด หรือเวลาฝนตก ซึ่งทำให้ผู้ขับขี่มองเห็นคน รถ หรือสิ่งกีดขวางในทางได้ไม่ชัดแจ้ง ภายในระยะไม่น้อยกว่า

150 เมตร ส่วนการใช้โคมไฟกับรถแต่ละประเภทให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 พ.ศ.2522 ซึ่งผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (มาตรา 148)

### 3.2 ต้องใช้เสียงสัญญาณแตกต่างกันไปตามชนิดของรถ (มาตรา 12) เช่น

3.2.1 รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ใช้เสียงแตรโดยให้ได้ยินได้ในระยะ ไม่น้อยกว่า 60 เมตร

3.2.2 รถม้า ใช้เสียงระฆัง โดยให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่า 30 เมตร

3.2.3 รถจักรยาน ใช้เสียงกระดิ่ง โดยให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่า 30 เมตร ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ขับขี่รถคันอื่นสามารถทราบได้ว่าเป็นสัญญาณของรถชนิดใด การใช้เสียงสัญญาณผิดประเภท เช่น รถจักรยานไปใช้เสียงระฆังก็เป็นความผิด มีบทกำหนดโทษปรับไม่เกิน 200 บาท (มาตรา 147)

นอกจากนี้ การใช้เสียงสัญญาณ มีบทบัญญัติในมาตรา 14 จำกัดไว้ด้วยว่า จะใช้เฉพาะเมื่อจำเป็น หรือป้องกันอุบัติเหตุเท่านั้น แต่จะใช้เสียงยาวหรือซ้ำเกินควรไม่ได้ ทั้งนี้ เพราะจะเป็นการก่อความรำคาญแก่ผู้อื่น เช่น กดแตรเสียงยาวหรือซ้ำกันหลาย ๆ ครั้งเพื่อตำ คนขับรถข้างหน้า ผู้กระทำดังกล่าวมีโทษตามมาตรา 148 ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

### 3.3 ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจร (มาตรา 21)

ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้ขับขี่ที่ต้องรู้ความหมายของสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจรนี้ มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (มาตรา 152) โดยผู้ขับขี่จะอ้างว่าไม่รู้ความหมายของสัญญาณหรือเครื่องหมายจราจรไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้รถใช้ถนน

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ได้กำหนดคำนิยามของสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรไว้ดังนี้

“สัญญาณจราจร คือสัญญาณใด ๆ ไม่ว่าจะแสดงด้วย ธง ไฟ ไฟฟ้า มือ แขน เสียงนกหวีด หรือด้วยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี่ หรือไล่ต้อนสัตว์ ปฏิบัติตามสัญญาณนั้น”

“เครื่องหมายจราจร ได้แก่ เครื่องหมายใด ๆ ที่ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทางสำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี่หรือไล่ต้อนสัตว์ ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น”

ข้อแตกต่างระหว่างสัญญาณจราจรกับเครื่องหมายจราจร คือสัญญาณจราจรเป็นอาการเตือนหรือบอกกล่าวที่เกิดมีขึ้นเป็น**ครั้งคราว** ตามจังหวะ หรือความจำเป็นที่ต้องแสดงสัญญาณนั้น เช่น เสียงเป่านกหวีดยาวหนึ่งครั้งของตำรวจ แสดงว่าเป็นคำสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที ส่วนเครื่องหมายจราจรเป็นเครื่องหมายที่ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏเป็นการถาวรในทางรถเดินหรือข้างทางรถเดิน หรือตามไหล่ทาง หรือทางข้าม ฯลฯ เช่น เส้นสีขาวแบ่งกลางถนน ป้ายหยุดป้ายห้ามจอด เป็นต้น

การปฏิบัติตามสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจร เช่น

- ให้เตรียมหยุดหลังเส้นให้รถหยุดเมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพัน (มาตรา 22 (1)) เว้นแต่ผู้ขับขี่ได้เลยเส้นให้รถหยุดไปแล้วก็ให้เลยไปได้
- ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุดเมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีแดง หรือเครื่องหมายจราจรสีแดงที่มีคำว่า “หยุด” (มาตรา 22 (2))
- ให้ขับรถไปเมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียว หรือเครื่องหมายจราจรสีเขียวที่มีคำว่า “ไป” (มาตรา 22(3))
- ให้เลี้ยว หรือขับรถตรงไป ตามทิศทางที่ลูกศรชี้เป็นลูกศรสีเขียวแสดงพร้อมกับสัญญาณจราจรไฟสีแดง โดยขับด้วยความระมัดระวัง (มาตรา 22(4))
- ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน หรือไฟสัญญาณ ก่อนที่จะเลี้ยวรถ เปลี่ยนช่องทางเดินรถ จอดรถ หรือหยุดรถเป็นระยะทางไม่น้อยกว่า 30 เมตร จะต้องให้ผู้ขับขี่คันอื่นเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่า 60 เมตร (มาตรา 36) เพื่อให้ผู้ขับขี่รถคันอื่นได้เห็นและได้รู้ว่าผู้ขับขี่รถคันหน้าจะทำอะไร ผู้ขับตามหลังจะได้เตรียมตัวและระมัดระวังได้ทันทั่วทั้งที่ หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (มาตรา 148) แม้การไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวจะไม่ได้ก่อให้เกิดอุบัติเหตุก็ตาม

#### 3.4 ต้องขับรถด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนด (มาตรา 67) ซึ่ง

กฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2522) และฉบับที่ 10 (พ.ศ.2524) ได้กำหนดความเร็วสำหรับรถยนต์ที่ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 90 กิโลเมตร และให้ลดความเร็วลงและเพิ่มความระมัดระวังขึ้นตามสมควรเมื่อขับในเขตทางที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตราย หรือเขตให้ขับรถช้า ๆ ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (มาตรา 152)

#### 3.5 หลักในการใช้ทางเดินรถของผู้ขับขี่ คือ “ขับรถต้องชิดซ้าย” ทั้งต้อง

ไม่ให้ล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถ (มาตรา 33) ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเฉี่ยวชนกับรถที่แล่นสวนมาทางด้านขวา หรือรถที่ออกมาจากข้างทางด้านขวา แต่อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นให้ขับรถในช่องทางด้านขวาของทางเดินรถ หรือล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถได้ เมื่อมีกรณีจำเป็นตามมาตรา 34 ดังนี้

3.5.1 ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร เช่น มีการซ่อมแซมผิวทางจราจร วางท่อประปาในช่องเดินรถด้านซ้าย เป็นต้น

3.5.2 ทางเดินรถนั้น เจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว

3.5.3 กรณีทางเดินรถนั้นกว้างไม่ถึงหกเมตร หากไม่มีรถแล่นสวนมาทางมาก่อนอนุญาตให้ขับรถล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถได้

3.5.4 จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก

3.5.5 เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น ตามหลักการแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นในกรณีกับทางเดินรถนั้นไม่ได้แบ่งช่องเดินรถเกินกว่าสองช่องในทิศทางเดียวกัน จะต้องแซงขึ้นหน้าไปทางขวาของรถคันอื่น โดยมีระยะห่างจากรถที่ถูกแซงพอสมควร และเมื่อขับผ่านขึ้นหน้ารถที่ถูกแซงไปในระยะที่ห่างเพียงพอแล้วจึงขับชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ กรณีจึงเป็นข้อยกเว้นให้ขับรถลากึ่งกลางของทางเดินรถและขับรถไปทางขวาของทางเดินรถได้ (มาตรา 44) แต่การแซงต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายด้วย คือ ให้สัญญาณขอทางโดยกระพริบไฟหน้าหลาย ๆ ครั้ง หรือให้ไฟสัญญาณยกเลี้ยวขวา หรือกดแตรให้เสียงดังพอที่ผู้ขับที่รถคันหน้าได้ยิน และต้องรอสัญญาณตอบจากรถคันหน้าก่อน ซึ่งอาจเป็นไฟสัญญาณ หรือสัญญาณด้วยมือและแขนก็ได้ หากแซงโดยไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายระบุข้างต้น และก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น ถือว่าผู้ขับแซงมีส่วนประมาทด้วยหรืออาจเป็นความประมาทฝ่ายเดียวก็ได้

3.5.6 เมื่อผู้ขับขี่ขับรถด้วยความเร็วสูงกว่ารถในช่องเดินรถด้านซ้าย ใช้ในกรณีมีรถคันอื่นขับอยู่ในช่องทางเดินรถด้านซ้ายแต่ใช้ความเร็วต่ำ ดังนั้นถ้าช่องเดินรถด้านซ้ายไม่มีรถคันอื่นอยู่เลย ผู้ขับขี่จะอ้างข้อยกเว้นข้อนี้มาขับรถในช่องเดินรถด้านขวาไม่ได้ และกรณีผู้ขับขี่ไม่ยอมให้รถที่ใช้ความเร็วสูงกว่าผ่านขึ้นหน้า กฎหมายได้กำหนดโทษตามมาตรา 152 คือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท การฝ่าฝืนเข้ามาขับรถในช่องเดินรถด้านขวาของทางเดินรถ หรือขับรถลากึ่งกลางทางเดินรถ โดยไม่มีเหตุตามข้อยกเว้นข้างต้น จะเป็นความผิดมีโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทถึงห้าร้อยบาท (มาตรา 151)

**3.6 ต้องขับรถให้ห่างรถคันหน้าพอสมควร** ในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถ (มาตรา 40) ซึ่งกฎหมายมิได้กำหนดระยะที่จะให้ห่างจากรถคันหน้าเท่าใด โดยผู้ขับขี่ต้องใช้วิจารณญาณเองว่า ควรจะทิ้งระยะห่างเพียงใดจึงจะปลอดภัยโดยสามารถหยุดรถได้ทันเวลาที่รถคันหน้าหยุด แต่ถ้าเป็นกรณีรถคันหน้าหยุดกะทันหันเนื่องจากมีรถแล่นตัดหน้าหรือคนเดินตัดหน้ากระชั้นชิด เป็นเหตุให้รถคันหลังชนท้ายและอาจชนกันเป็นทอด ๆ กรณีนี้ถือว่าผู้ขับขี่รถตัดหน้าหรือคนเดินถนนที่ตัดหน้าเป็นฝ่ายผิด ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของรถคันอื่นทุกคัน

ส่วนกรณีที่ขับขี่รถขึ้นสะพานหรือทางลาดชัน หากผู้ขับขี่ไม่ใช้ความระมัดระวังทำให้รถถอยหลังไปโดนรถคันอื่น ผู้ขับขี่ก็มีความผิด และหากมีการชนกันเป็นทอด ๆ หลายคัน ก็ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของรถทุกคันด้วย

มีข้อสังเกตในเรื่องนี้คือ ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มิได้กำหนดบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนมาตรา 40 ไว้ แต่หากการฝ่าฝืนนั้นได้ก่อให้เกิดเหตุร้ายขึ้น ผู้ฝ่าฝืนก็ต้องรับผิดชอบในผลร้ายที่เกิดขึ้นทั้งทางแพ่งและอาญา

**3.7 ต้องขับด้วยความระมัดระวังไม่ให้ชน หรือโดนคนเดินเท้า** (มาตรา 32) แต่ทั้งนี้คนเดินเท้าก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ด้วย มิฉะนั้นคนเดินเท้าก็จะมี ความผิดเช่นกัน

**3.8 ต้องไม่ขับรถในลักษณะกีดขวางการจราจร (มาตรา 43(3))** ซึ่งมักจะเกิดจากพวกขับรถประเภทรถบรรทุกและรถบรรทุกคนโดยสาร โดยส่วนมากจะเกิดตามทางหลวงในต่างจังหวัด ซึ่งจะขับตามกันเป็นแนวยาวเต็มถนนทำให้รถที่แล่นมาข้างหลังไม่สามารถแซงขึ้นไปได้

**3.9 ต้องไม่ขับโดยประมาทหรือนำพหาคเสียหายอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน (มาตรา 43(4))** เป็นฐานความผิดที่พนักงานสอบสวนมักใช้แก่ผู้ขับขี่ที่ขับรถไปก่อให้เกิดอุบัติเหตุในทาง โดยหากความผิดที่เกิดไม่ชัดเจนที่จะเป็นความผิดในข้อหาหรือฐานความผิดอื่น ก็จะไปปรับเป็นความผิดในฐานนี้ได้

**3.10 ต้องไม่ขับซึ่รถคร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ (มาตรา 43(6))** เนื่องจากจะก่อความรำคาญให้แก่ผู้ขับขี่รถคันอื่นที่กำลังใช้ทางเดินรถนั้น และอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ง่าย

**3.11 ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น (มาตรา 43(8))** ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ขับขี่ใช้ความระมัดระวัง และไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อน ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา 43 (3)(4)(6) มีโทษปรับตั้งแต่สี่ร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท (มาตรา 157) ส่วนผู้ฝ่าฝืนมาตรา 43 (8) มีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน ปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 160)

ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการใช้รถอย่างปลอดภัยตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก ซึ่งหากศึกษาอย่างละเอียดจะเห็นว่ากฎหมายได้ครอบคลุมเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถไว้ชัดเจนครบถ้วน แต่ปัญหาอุบัติเหตุก็ยังคงเกิดขึ้นและนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่า เนื่องจากยังขาดการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจังทั้งฝ่ายประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนน และฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ควบคุมให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังนั้น ถึงเวลาแล้วที่พวกเราในฐานะคนรุ่นใหม่ต้องช่วยกันทำให้กฎหมายเกิดความศักดิ์สิทธิ์ ด้วยการให้ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนได้เห็นคุณค่าแห่งความปลอดภัย เพื่อจะได้รู้จักป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุ และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมรักษากฎหมายก็ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง มีความเสมอภาค ไม่ให้อภิสิทธิ์ใด ๆ ทั้งต้องปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป

ท้ายนี้ ได้มีผู้เสนอ “ **หลัก 5 ร เพื่อการขับรถอย่างปลอดภัย** ” ซึ่งเห็นว่า เป็นประเด็นที่น่าสนใจและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ สรุปได้ดังนี้

**1. รอบรู้เรื่องรถ** โดยต้องหมั่นตรวจตราแก้ไขข้อบกพร่องอยู่เสมอโดยเฉพาะก่อนออกเดินทางไกลควรตรวจอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เครื่องยนต์ ห้ามล้อ ยาง น็อตบังคับล้อ พวงมาลัย ที่ปิดน้ำฝน กระจกส่องหลัง ไฟ ฯลฯ

**2. รอบรู้เรื่องทาง** โดยศึกษาจากแผนที่ คู่มือการท่องเที่ยว ถามผู้รู้ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทางหลวง ตำรวจท้องที่ ฯลฯ

**3. รอบรู้เรื่องวิธีการขับรถ** การขับรถต้องรู้วิธีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ และสามารถหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น



4. ครอบรู้เรื่องกฎจราจร กฎจราจรมีไว้เพื่อให้ผู้ใช้รถใช้ถนนประพฤติปฏิบัติในแนวเดียวกัน เพื่อความปลอดภัยและความสะดวกรวดเร็ว

5. ครอบรู้เรื่องมรรยาทในการขับรถ เช่น แสดงความเป็นสุภาพบุรุษ อะลุ่มอล่วย เห็นใจ แนะนำและให้อภัยต่อความผิดพลาดของผู้อื่น และหลีกเลี่ยงการแสดงมารยาทที่ไม่สมควร ([http://www.siamwall.com/sd\\_7.asp](http://www.siamwall.com/sd_7.asp))

\*\*\*\*\*

<http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%a803/%a803-20-9999-update.pdf>

ปรับปรุงข้อมูล ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2558

กองกานงมาช